

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Spes & Fiducia, Cuius Iudicisqve Dei, Erga Homines In Hac
Vita Existentes, Firmata**

Stengel, Georg

[S.l.], 1645

§. 8. Saturitatis atq[ue] intemperantiæ incommoda & turpitude.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49823](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49823)

tit, *Manducavit populus & bibit, & surrexerunt ludere; lusum non notasset scriptura, nisi impudicum. Si quis existimat, se & abundantia ciborum potionumq; perfrui, & vacare posse sapientia, hoc est, versari in delicijs, & deliciarum vitijs non teneri, seipsum decipit, ait S. Hieronymus.*

Exod. 32.
6.

S. Hierō.
l. 2. in Io-
uin.

§. VIII.

*Saturitatis atq; intemperantia incommo-
da & turpitudine.*

Hæc arma milites Christi decent; illa Veneri seruiunt. Serpens jeiuni hominis saluâ necatur; sic despuit dæmonem, qui despuit satietatem. Equi subtractâ auenâ; veneræ voluptates, ardorq; libidinis, cibi & potus abstinentia, restringuntur. *Ieiunys, inquit D. Cyprianus, vitiorum sentina siccat; petulantia marcet; concupiscentia languent; fugitiua abeunt voluptates; extinguitur ardentis Aethna incendium; & flammio-
mi fornax Vulcani extincta intrinsecus montes conterminos non adurit.* Sic suos athletas præparat ad certamen Deus, dum à licitis etiam eos vult abstinere; sicut faciunt, qui in agone contendunt. Orcus non cupit edomare rebellionem carnis; non spoliare tyrannidem Cupidinis; non exarmare gulam;

Plin. lib.
38. nat.
hist. c. 4.

S. Cypri-
an. de Ie-
iun. &
tentatio-
nibus
Christi.

neque motus inhonestos in cippo claudere, neque arctare aut distringere vagos appetitus. Hæc iudicia sunt cœlestis Patris; virtutes frugalitate alit; vitia sinit nutriri preciosè. Et quod mireris, panis frusto pauper-culi, ac Dei serui vehementiùs delectantur, quam Vitellij isti Iouiali apparatus. Quare etiam totos dies mensis accumbant, tamen

conuertentur ad vesperam, & famem patientur, ut canes: & circuibunt ciuitatem, per plateas grassando, quærentque, post prolixum prandium, coenam longiorem. Ita ipsi dispergentur ad manducandum; si verò non fuerint saturati, & murmurabunt; nunquam enim possunt satis lautè prodigèq; tractari, semper queruntur de cibo, semper habent in quo accusent cocum; nihil illis satis sapit, quia non ex fame comedunt, sed ad voluptatem. Anima saturata calcabit fauam; & anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet.

Itaque tales non possunt liberalitatem paternam Numinis accusare, sed suam insatiabilem cupiditatem. Quanquam plerumque Deus & natura his calicum trahonibus omnem eripit voluptatem comedendi; immò & facultatem. Rarò enim, qui multum bibunt, multum comedunt; nec enim pocula

Pfal. 58.
15.

Prou. 27.
7.

cula ferculaque tot & tanta vno stomacho simul capiuntur, nisi per vices, nunc vina, nunc fercula reuomantur; vt priùs immoderatè ingesta locum faciant, immoderatiùs successuris. Sed omnium stultissimum est, reperiri, qui cum, præ quotidiana ebrietate, cœnæ obliuiscuntur, tamen existiment, se jeiunasse; obseruata scilicet lege Ecclesiastica cibos solùm prohibente, & lege naturali temperantiæ turpissimè violata. Quale hoc jeiunium est, potare, vt non esurias? offerre Deo inediam, & diabalo ebrietatem? Nunquid satius esset, carere vino, quàm non carere vitio? destitui pane, quàm distendi dapè? incendio alimenta subduci, quàm iniijci? sed pauci hoc capiunt. Illos ergo Deus concupiscentijs suis regēdos permittit; aliquando etiam, tanquam fures ac raptores, seuerissimè puniturus. Nam illud vinum ad se rapiunt abliguriuntque, in propriam perniciem, quod ægrotis, quod debilibus, atque extrema egestate in extrema deiectis debetur. Quod non prodest eis, nisi vt, velut dolia, impleantur, atque in morbos pinguescant, & naturæ suffocent vigorem. Neque enim podagra duntaxat in pedibus istorum nidulatur, sed etiam in toto corpote mille

pestes

Pfal. 103.
35.

Pfal. 90.
30.

pestes, quæ subitas mortes, post se, trahunt. Quod per imprecantis modū prædixit Psaltes. *Deficiant peccatores à terra, & iniqui, ita ut non sint*; hanc habent intemperantiæ suæ mercedem, quib⁹ in solo est viuēdi causa palato, hoc est, qui non comedunt, ut viuant, sed viuunt ut comedant; neque à Deo escam (ipsis pullis coruorum deteriores) expectant, sed, ut abundant, etiam egenos spoliant. Talis descriptus est illis verbis: *Sedet in insidijs, cū diuitibus in occultis, ut interficiat innocentem. Oculi eius in pauperem respiciunt: insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua. Insidiatur, ut rapiat pauperem, rapere pauperem, dum attrahit eum.* Quid ergo illi continget? *Cadet cum dominatus fuerit pauperum.* Pauperum enim sanguis in venenum ei erit, non in alimentum.

§. IX.

*Quàm longè melior sit conditio pauperum
conditione diuitum?*

Matth. 5.
Luc. 6.
Matt. 19.

Hæc cum ita sint, ite iam, pauperes, & dicite, Deum vobis esse inclementem: laudate, diuites, sortem vestram, immò deplorate. Veritas pauperes *beatos* vocat, beatos qui esuriunt: de diuitibus autem quid dicit? *Va vobis diuitibus, va, qui habetis consolationem vestram*